

Målnummer:	Ö2276-14	Avdelning:	2
Domsnummer:			
Avgörandedatum:	2016-03-30		
Rubrik:	Frågor vid klagan över domvilla huruvida delgivning har skett (I-III).		
Lagrum:	<ul style="list-style-type: none"> • 11 §, 16 §, 18 §, 31 §, 32 §, 34 §, 35 § och 39 § delgivningslagen (2010:932) • 33 kap. 5 § rättegångsbalken (1942:740) • 37 § förordningen (1996:271) om mål och ärenden i allmän domstol		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none"> • NJÄ 1984 s. 684 • NJÄ 2008 s. 890		

REFERAT

I

Göta hovrätt

A.-L.C. klagade i Göta hovrätt över domvilla i fråga om sex utslag av Kronofogdemyndigheten i mål om betalningsföreläggande. Föreläggandena att betala de fordrade beloppen hade i flertalet fall delgetts henne genom att handlingarna hade överlämnats till hennes sambo och en underrättelse om delgivning därefter hade skickats med post till henne. A.-L.C. förklarade att hennes sambo hade dolt inkommande post för henne och aldrig meddelat henne att han hade tagit emot föreläggandena för hennes räkning.

A.-L.C. begärde även återställande av försutten tid.

Hovrätten (hovrättsråden Lars Friedner, referent, och Ulrik Lövmeyr samt tf. hovrättsassessorn Wiveca Wahlqvist) anförde följande i beslut den 7 april 2014.

Skäl för beslutet

A.-L.C. har gjort gällande att hon inte har fått del av de förelägganden som lett till Kronofogdemyndighetens utslag. Samtidigt framgår av handlingarna att A.-L.C. i formell mening har delgetts föreläggandena.

Det finns exempel på att domstolarna i vissa fall har bortsett från en i och för sig formellt riktig delgivning, när den som påstås ha blivit delgiven tydligt kunnat visa att så inte har skett. Sådana beslut har fattats t.ex. då en annan person genom erkännande eller dom gjorts ansvarig för förfalskning av den påstått delgivnes namnteckning (se t.ex. rättsfallen NJÄ 2007 N 77, 2003 C 43 och 2002 C 60; jfr NJÄ 2008 s. 890).

I målen finns endast A.-L.C:s påstående om att hon inte har fått del av föreläggandena. Det finns inga skäl att ifrågasätta hennes uppgifter om detta, men de är enligt hovrättens mening inte tillräckliga för att ensamma innebära att den delgivning som skett inte ska anses giltig. Hennes klagan över domvilla ska därför avslås.

A.-L.C. har även ansökt om återställande av försutten tid för att ansöka om återvinning av utslagen. Hennes ansökan får uppfattas så att hon, så länge hon

inte haft kännedom om utslagen, inte har kunnat ansöka om återvinning. Emellertid gäller för återställande av försutten tid att ansökan ska ha kommit in inom tre veckor från det att hindret upphörde. Hennes ansökan om återställande av försutten tid har därför kommit in för sent. Denna ansökan ska således avvisas.

Beslut

Hovrätten avslår klagan över domvilla.

Hovrätten avvisar ansökan om återställande av försutten tid.

Högsta domstolen

A.-L.C. överklagade och yrkade att hennes klagan över domvilla skulle bifallas.

Fyra motparter yttrade sig.

Målet avgjordes efter föredragning.

Föredraganden, justitiesekreteraren Anu Rintala, föreslog i betänkande att HD skulle meddela följande beslut.

Skäl

Bakgrund

1. Genom utslag i mål om betalningsföreläggande den 13 oktober 2010, den 25 mars 2013, den 25 juni 2013 och den 14 oktober 2013 förpliktades A.-L.C. av Kronofogdemyndigheten att till Affinion International AB, Mariedals Lantbruk Aktiebolag, TeliaSonera Sverige Aktiebolag, Hi3G Access AB, respektive Photomic AB betala vissa kapitalbelopp jämte ränta och kostnader.

2. A.-L.C. klagade i hovrätten över domvilla. Till stöd för sin klagan gjorde hon gällande att hon inte blivit delgiven Kronofogdemyndighetens förelägganden att yttra sig över ansökningarna om betalningsföreläggande. Hovrätten fann att hon inte visat att det förekommit domvilla och avslåg därför hennes klagan.

3. A.-L.C. har överklagat till HD.

4. Av 59 kap. 1 § första stycket 2 RB följer att en dom som har vunnit laga kraft ska undanröjas på grund av domvilla om domen givits mot någon som inte har varit rätteligen stämd. Bestämmelsen gäller även Kronofogdemyndighetens utslag (se 59 kap. 5 § RB och NJA 1993 s. 427). Frågan i målet är om de tidigare avgörandena på grund av domvilla ska undanröjas.

HD:s bedömning avseende utslaget den 13 oktober 2010

5. Kronofogdemyndigheten har antecknat att A.-L.C. den 30 september 2010 blivit delgiven ansökningen om betalningsföreläggande med s.k. vitt kort, men att delgivningskvittot inte längre finns kvar i arkivet.

6. A.-L.C. har anfört att hon aldrig har fått något föreläggande och att hennes dåvarande sambo H.B. undanhållit post från henne. Hon har som skriftlig bevisning bl.a. åberopat polisförhör med H.B. där han erkänt egenmäktigt förfarande under tiden mellan mars 2012 och oktober 2013 genom att tillgripa hennes postförsändelser.

7. HD finner inte skäl att ifrågasätta Kronofogdemyndighetens uppgifter om att myndigheten som bevis om mottagande av den aktuella ansökningen har fått ett delgivningskvitto (jfr NJA 2013 s. 364).

8. Delgivning har skett om den som söks för delgivning själv har tagit emot handlingen. Ett delgivningskvitto som är undertecknat med den söktes namn kan i regel godtas som ett tillräckligt bevis för att den sökta själv är delgiven de handlingar som kvitterats. Om den som klagat över domvilla gör gällande att han eller hon likväl inte har tagit emot handlingarna och någon annan olovligt har tecknat namnet på kvittot, får det normalt ankomma på klaganden att lämna en plausibel förklaring till detta och dessutom lägga fram åtminstone någon bevisning som stöder förklaringen. (Se NJA 2008 s. 890.)

9. Eftersom delgivningskvittot i det aktuella fallet har gallrats ur Kronofogdemyndighetens arkiv är det inte längre möjligt att kontrollera vem som har undertecknat detta. Även under sådana förhållanden får det normalt ankomma på den som söks för delgivning, och som gör gällande att han eller hon inte har tagit emot handlingen eller undertecknat delgivningskvittot, att lämna en rimlig förklaring till detta och lägga fram åtminstone någon bevisning till stöd för sin förklaring.

10. A.-L.C:s uppgifter skulle i och för sig kunna utgöra en förklaring till att hon inte har tagit emot ansökningen om betalningsföreläggande. Den bevisning som hon har åberopat ger dock inte stöd för påståendet att H.B. i september 2010 utan hennes vetskap tagit emot föreläggandet. A.-L.C. har således inte visat att det förekommit någon omständighet som utgör domvilla. Hennes överklagande i denna del ska därför lämnas utan bifall.

HD:s bedömning avseende övriga utslag

11. Förelägganden att yttra sig över ansökningarna om betalningsföreläggande i övriga fall har delgetts A.-L.C. genom s.k. surrogatdelgivning med stöd av 35 § delgivningslagen (2010:1932). Detta innebär att handlingarna överlämnats till en annan vuxen person i A.-L.C:s hushåll, i detta fall hennes dåvarande sambo H.B., och att underrättelse om detta därefter hade skickats per post till henne. Surrogatdelgivning anses enligt 39 § delgivningslagen ha skett när en handling har lämnats och en underrättelse har skickats på ovan nämnt sätt.

12. A.-L.C. har gjort gällande att hon inte har blivit delgiven Kronofogdemyndighetens förelägganden att yttra sig över ansökningarna om betalningsföreläggande på ett sätt som lagen kräver. Till stöd för sin ståndpunkt har hon anfört sammanfattningsvis följande. Hon har inte känt till att Kronofogdemyndigheten sökt henne och hon har inte fått några förelägganden avseende de ansökningar som sedermera har lett till utslagen den 25 mars 2013, den 25 juni 2013 och den 14 oktober 2013. Förklaringen till det är att H.B. har dolt inkommen post för henne och att han inte har berättat för henne att han mottagit förelägganden för hennes räkning. Den 5 oktober 2013 hittade hon mängder av öppnad post till henne, däribland brev från Kronofogdemyndigheten, i ett uthus.

13. A.-L.C. har som skriftlig bevisning åberopat ett polisförhör där H.B. erkänt egenmäktigt förfarande under tiden mellan mars 2012 och oktober 2013 genom att tillgripa hennes postförsändelser, till ett uppskattat antal av cirka fyra stycken per månad, och gömma undan dem så att hon inte har fått dem. Därutöver har hon åberopat intyg från S.C., M.N., E.P. och H.P. där de uppgett att de varit med henne och öppnat ett tiotal påsar med öppnad post.

14. Vid surrogatdelgivning påverkas inte delgivningens giltighet av det förhållandet att den som tagit emot en handling eventuellt har underlåtit att vidarebefordra den till den som söks för delgivning (se prop. 2009/10:237 s. 176). Den omständigheten att H.B. inte skulle ha överlämnat handlingar som han mottagit från Kronofogdemyndigheten till A.-L.C. medför därmed inte att delgivningarna skulle vara ogiltiga. Domvilla på den grunden föreligger alltså inte.

15. För att få framgång i mål av nu aktuellt slag måste det i stället vara visat att någon av de förutsättningar som gör att det föreligger en giltig surrogatdelgivning inte har varit uppfylld.

16. Delgivningsformen får endast tillämpas om det med beaktande av vad som har framkommit i det aktuella delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med delgivningsmottagaren finns anledning att anta att han eller hon har avvikit eller på annat sätt håller sig undan (se 29 § lagen, 1990:746, om betalningsföreläggande och handräckning jämförd med 33 kap. 5 § RB).

17. Av utredningen framgår att Kronofogdemyndigheten gjort ett flertal misslyckade delgivningsförsök med A.-L.C. innan surrogatdelgivning i de nu aktuella målen skedde. Utifrån de förhållanden, som var kända för Kronofogdemyndigheten vid tidpunkten för delgivningsförfarandena, har det funnits anledning för myndigheten att anta att A.-L.C. avvikit eller på annat sätt hållit sig undan. Något fel som kan utgöra grund för domvilla har i det avseendet inte förekommit.

18. Det ska dock också tillmätas betydelse om det rent faktiskt, i det fördolda, har varit så att det saknats förutsättningar för surrogatdelgivning (jfr NJA 1984 s. 684, NJA 1999 C 29 och NJA 2008 s. 890). Det får då normalt ankomma på en klagande, som gör gällande detta, att lägga fram bevisning som ger stöd åt hans eller hennes påstående. Av utredningen ska det sammantaget framstå som klart att klaganden inte alls avvikit eller försökt hålla sig undan, och det ska också stå klart att en verkställd surrogatdelgivning har berott på förhållanden som klaganden inte kunnat råda över.

19. Genom den bevisning som A.-L.C. åberopat framstår det som klart att hon inte alls avvikit eller hållit sig undan. Av bevisningen framgår också att de verkställda surrogatdelgivningarna inte har berott på förhållanden som A.-L.C. kunnat råda över, utan på H.B:s agerande under den tidsrymd som Kronofogdemyndigheten har sökt henne för delgivning. Det har därmed rent faktiskt, i det fördolda, saknats förutsättningar för att delge A.-L.C. genom surrogatdelgivning. Hon har följaktligen inte blivit rätteligen delgiven betalningsföreläggande i de nu aktuella fallen. Utslagen i dessa fall ska därmed undanröjas på grund av domvilla och målen visas åter till Kronofogdemyndigheten för fortsatt behandling. Hovrättens beslut ska ändras i enlighet med detta.

Slutsats

20. Det anförda leder till slutsatsen att följande utslag av Kronofogdemyndigheten ska undanröjas. Kronofogdemyndighetens utslag den 25 mars 2013 nr 14-26935-13 i mål nr 14-167473-12, Kronofogdemyndighetens utslag den 25 juni 2013 nr 14-56942-13 i mål nr 14-87572-13, Kronofogdemyndighetens utslag den 14 oktober 2013 nr 14-89227-13 i mål nr 14-55607-13, Kronofogdemyndighetens utslag den 14 oktober 2013 nr 14-89302-13 i mål nr 14-100239-13, och Kronofogdemyndighetens utslag den 14 oktober 2013 nr 14-89320-13 i mål nr 14-110378-13. Målen ska visas åter till Kronofogdemyndigheten för fortsatt behandling. I övrigt ska A.-L.C:s överklagande lämnas utan bifall.

HD:s avgörande

Med ändring av hovrättens beslut undanröjer HD Kronofogdemyndighetens utslag den 25 mars 2013 nr 14-26935-13 i mål nr 14-167473-12, den 25 juni 2013 nr 14-56942-13 i mål nr 14-87572-13, den 14 oktober 2013 nr 14-89227-13 i mål nr 14-55607-13, den 14 oktober 2013 nr 14-89302-13 i mål nr 14-100239-13 och den 14 oktober 2013 nr 14-89320-13 i mål nr 14-110378-13. HD visar målen åter till Kronofogdemyndigheten för fortsatt behandling. I övrigt ska A.-L.C:s överklagande lämnas utan bifall.

HD (justitieråden Ann-Christine Lindeblad, Göran Lambertz, Martin Borgeke, Dag Mattsson, referent, och Anders Eka) meddelade den 30 mars 2016 följande beslut.

Skäl

1. Genom sex utslag i mål om betalningsföreläggande ålades A.-L.C. betalningsskyldighet. I det första målet användes vanlig delgivning enligt 16 § delgivningslagen (2010:1932), i de fem andra delgivning med stämningsman. Kvittot från den vanliga delgivningen har gallrats bort.
2. Vanlig delgivning sker genom att handlingen skickas eller lämnas till delgivningsmottagaren (16 § delgivningslagen). Delgivning ska anses ha skett när den som är delgivningsmottagare har tagit emot handlingen (18 §).
3. Vid stämningmannadelgivning får handlingen under vissa förutsättningar lämnas till någon annan än den som är delgivningsmottagare, s.k. surrogatdelgivning (34 § första stycket delgivningslagen). Om delgivningsmottagaren har känt hemvist i Sverige men inte påträffas där, får handlingen lämnas till en vuxen medlem av det hushåll som delgivningsmottagaren tillhör och som påträffas i eller i omedelbar anslutning till hemvistet (35 §). Stämningssmannen ska då också skicka en underrättelse till delgivningsmottagaren om att delgivning har skett och vem handlingen har lämnats till (34 § andra stycket). Delgivning ska anses ha skett när handlingen har lämnats och underrättelsen har skickats (39 § andra stycket).
4. Vid ansökan om betalningsföreläggande får surrogatdelgivning användas bara om det med beaktande av vad som har framkommit i delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök finns anledning anta att delgivningsmottagaren har avvikit eller på något annat sätt håller sig undan (29 § lagen, 1990:746, om betalningsföreläggande och handräckning jämförd med 33 kap. 5 § RB).
5. A.-L.C. har gjort gällande att hon inte har blivit delgiven ansökningarna om betalningsföreläggande.
6. Till stöd för yrkandet har A.-L.C. anfört i huvudsak följande. Hon kände inte till att Kronofogdemyndigheten sökte henne och fick inte de aktuella föreläggandena. Under lång tid dolde hennes sambo, H.B., inkomsten post för henne och berättade inte om föreläggandena. Senare hittade hon mängder av öppnad post i påsar i ett uthus, bl.a. brev från Kronofogdemyndigheten.
7. Som bevis har A.-L.C. gett in anteckningar från ett polisförhör där H.B. erkände att han tog hennes post under tiden mars 2012 till oktober 2013 och att han gömde undan posten så att hon inte skulle få den. Vidare har hon hänvisat till intyg från personer som var med henne och gick igenom ett tiotal påsar med gammal öppnad post.
8. Kronofogdemyndigheten hade tidigare gjort flera misslyckade delgivningsförsök med A.-L.C. Utifrån de förhållanden som var kända för myndigheten vid tidpunkten för delgivningsförfarandena fanns det i och för sig anledning anta att A.-L.C. höll sig undan och därmed ett tillräckligt stöd för att tillämpa surrogatdelgivning. Av utredningen framgår emellertid att hon i själva verket inte höll sig undan. Rent faktiskt saknades därmed förutsättningar för surrogatdelgivning (jfr NJA 1984 s. 684). A.-L.C. har alltså inte rätteligen blivit delgiven i dessa mål. Utslagen i de fem mål där surrogatdelgivning har använts ska därför undanröjas på grund av domvilla.
9. H.B:s erkännande avser inte den tid då A.-L.C. ska ha delgivits föreläggandet i det första målet, då vanlig delgivning användes; i det fallet ska delgivningen ha skett mer än ett år tidigare.

10. Vid en bedömning av samtliga omständigheter framstår det som tveksamt om A.-L.C. har delgivits ansöknings om betalningsföreläggande. Med hänsyn härtill ska även detta utslag undanröjas på grund av domvilla.

HD:s avgörande

Med ändring av hovrättens beslut undanröjer HD Kronofogdemyndighetens utslag den 13 oktober 2010 nr 14-104626-10 i mål nr 14-117515-10, den 25 mars 2013 nr 14-26935-13 i mål nr 14-167473-12, den 25 juni 2013 nr 14-56942-13 i mål nr 14-87572-13, den 14 oktober 2013 nr 14-89227-13 i mål nr 14-55607-13, den 14 oktober 2013 nr 14-89302-13 i mål nr 14-100239-13 och den 14 oktober 2013 nr 14-89320-13 i mål nr 14-110378-13.

HD visar målen åter till Kronofogdemyndigheten för fortsatt behandling.

II

Göta hovrätt

K.B. klagade i Göta hovrätt över domvilla i fråga om två utslag av Kronofogdemyndigheten i mål om betalningsföreläggande med Trafikförsäkringsföreningen som motpart. Eftersom K.B. inte hade fyllt 18 år, hade föreläggandena att betala de fordrade beloppen delgetts med hans föräldrar, H.B. och A.-L.C. K.B. förklarade att hans far hade dolt inkommande post för honom och hans mor.

K.B. begärde även återställande av försutten tid.

Hovrätten (samma ledamöter som under I) anförde följande i beslut den 7 april 2014.

Skäl för beslutet

Av handlingarna framgår att H.B. och A.-L.C. har delgetts föreläggandena att betala skulderna till Trafikförsäkringsföreningen. K.B. hade vid tiden för delgivningarna ännu inte fyllt 18 år. Föreläggandena har därför korrekt delgetts med hans båda vårdnadshavare.

Det finns exempel på att domstolarna i vissa fall har bortsett från en i och för sig formellt riktig delgivning, när den som påståtts ha blivit delgiven tydligt kunnat visa att så inte har skett. Sådana beslut har fattats t.ex. då en annan person genom erkännande eller dom gjorts ansvarig för förfalskning av den påstått delgivnes namnteckning (se t.ex. rättsfallen NJA 2007 N 77, 2003 C 43 och 2002 C 60; jfr NJA 2008 s. 890).

I målet finns endast K.B:s påstående om att hans far har dolt inkommande post för honom och hans mor. Det finns inga skäl att ifrågasätta hans uppgifter om detta, men de är enligt hovrättens mening inte tillräckliga för att ensamma innebära att den delgivning som skett inte ska anses giltig. K.B:s klagan över domvilla ska därför avslås.

K.B. har även ansökt om återställande av försutten tid för att ansöka om återvinning av Kronofogdemyndighetens utslag. Hans ansökan får uppfattas så att han, så länge han inte har haft kännedom om utslagen, inte har kunnat ansöka om återvinning. Emellertid gäller för återställande av försutten tid att ansökan ska ha kommit in inom tre veckor från det att hindret upphörde. Hans ansökan om återställande av försutten tid har därför kommit in för sent. Denna ansökan ska därför avvisas.

Beslut

Hovrätten avslår klagan över domvilla.

Hovrätten avvisar ansökan om återställande av försutten tid.

Högsta domstolen

K.B. överklagade och yrkade att hans klagan över domvilla skulle bifallas.

Trafikförsäkringsföreningen förklarade att den inte hade några invändningar mot att yrkandet bifölls.

Målet avgjordes efter föredragning.

Föredraganden, justitiesekreteraren Anu Rintala, föreslog i betänkande att HD skulle meddela följande beslut.

Skäl

Bakgrund

1. Genom utslag i mål om betalningsföreläggande den 31 augusti 2012 och den 20 mars 2013 förpliktade Kronofogdemyndigheten K.B. att till Trafikförsäkringsföreningen betala vissa kapitalbelopp jämte ränta och kostnader. K.B. ansökte inte om återvinning av utslagen.

2. K.B. klagade i hovrätten över domvilla. Till stöd för sin klagan gjorde han gällande att han inte blivit delgiven Kronofogdemyndighetens förelägganden att yttra sig över ansökningarna om betalningsföreläggande. Hovrätten fann att han inte visat att det förekommit någon domvilla och avlog därför hans klagan.

3. K.B. har överklagat till H.D. Frågan i målet är om de tidigare avgörandena på grund av domvilla ska undanröjas.

Utgångspunkter för bedömningen

4. Av 59 kap. 1 § första stycket 2 RB följer att en dom som har vunnit laga kraft ska undanröjas på grund av domvilla om domen givits mot någon som inte har varit rätteligen stämd. Bestämmelsen gäller även Kronofogdemyndighetens utslag (se 59 kap. 5 § RB och NJA 1993 s. 427).

5. När utslagen meddelades var K.B. under 18 år. A.-L.C. och H.B. hade då gemensam vårdnad om honom. Av 11 § delgivningslagen (2010:1932) följer att vid delgivning med en fysisk person som är omyndig är det dennes ställföreträdare som är behörig delgivningsmottagare i stället för personen själv. Ställföreträdare för en omyndig person är i regel båda föräldrarna gemensamt när dessa har gemensam vårdnad (se 10 kap. 2 § FB). Både A.-L.C. och H.B. ska därför ha blivit delgivna Kronofogdemyndighetens förelägganden för att giltiga delgivningar med K.B. ska ha kommit till stånd.

Bevisning om delgivning

6. Av utredningen framgår att Kronofogdemyndigheten gett en stämningsman i uppdrag att delge ansökningarna om betalningsföreläggande med A.-L.C. och H.B. Vid sådan delgivning ska enligt 32 § delgivningslagen en handling lämnas till delgivningsmottagaren om han eller hon påträffas. Stämningsmannen ska enligt 31 § delgivningslagen dokumentera åtgärden. Om en handling har lämnats över till delgivningsmottagaren personligen följer det av 39 § delgivningslagen att delgivning har skett i och med detta.

7. Ett delgivningskvitto som är undertecknat med den söktes namn kan i regel godtas som ett tillräckligt bevis för att den sökta själv är delgiven de handlingar som kvitterats. Detta gäller även vid stämningsmannadelgivning. Om den som klagat över domvilla gör gällande att han eller hon likväl inte har tagit emot

handlingarna och någon annan olovligen har tecknat namnet på kvittot, får det normalt ankomma på klaganden att lämna en plausibel förklaring till detta och dessutom lägga fram åtminstone någon bevisning som stöder förklaringen. (Se NJA 2008 s. 890.)

8. Endast ett intyg av en stämningsman om att handlingar har lämnats ut till en viss delgivningsmottagare utgör också ett starkt bevis för att delgivning med den personen har skett. Ett sådant intyg kan dock inte anses utgöra ett tillräckligt bevis om den som söks för delgivning i efterhand kan visa att stämningssmannen tagit fel på person eller av misstag intygat att en delgivning har kommit till stånd. Det får även i sådant fall ankomma på en klagande, som påstår att han eller hon likväl inte har tagit emot några handlingar, att lämna en rimlig förklaring till detta och dessutom lägga fram åtminstone någon bevisning som stöder förklaringen.

HD:s bedömning avseende utslaget den 31 augusti 2012

9. I målet finns ett delgivningskvitto med A.-L.C:s namn tecknat på platsen för underskrift för den som kvitterat aktuell försändelse. På samma delgivningskvitto har stämningssmannen A.K. den 19 augusti 2012 intygat att försändelsen har överlämnats till delgivningsmottagaren personligen.

10. K.B. har anfört att det är H.B. som utan hans och A.-L.C:s vetskap undertecknat delgivningskvittot med A.-L.C:s namn och att denne undanhållit post från honom och A.-L.C. Han har som skriftlig bevisning åberopat polisförhör med A.-L.C., H.B. och A.K. I förhöret med A.-L.C. har hon angett att det inte är hon som har kvitterat försändelsen utan att någon annan har skrivit hennes namn på fältet för kvittering på delgivningskvittot. I polisförhöret med H.B. har han medgett att han olovligen har skrivit A.-L.C:s namn på delgivningskvittot från den 19 augusti 2012 och att han under tiden mellan mars 2012 och oktober 2013 gömt undan post för A.-L.C. I förhöret med A.K. har hon angett att H.B. kan ha missuppfattat henne vid något tillfälle och skrivit A.-L.C:s namn i stället för sitt namn på ett delgivningskvitto.

11. K.B. har lämnat en plausibel förklaring till att A.-L.C., trots att hennes namn tecknats på delgivningskvittot, inte har tagit emot ansökningsom betalningsföreläggande. Hans förklaring får stöd av den i HD åberopade bevisningen. Med hänsyn till det kan delgivningskvittot inte anses utgöra tillräckligt bevis för att A.-L.C. delgivits ansökningsom betalningsföreläggande. Därmed finns inte heller tillräckligt bevis för att K.B. blivit delgiven betalningsföreläggandet på ett sätt som lagen kräver. Med ändring av hovrättens beslut ska Kronofogdemyndighetens utslag undanröjas och målet återförvisas till myndigheten för fortsatt behandling.

HD:s bedömning avseende utslaget den 20 mars 2013

12. I målet finns ett delgivningskvitto där H.B:s och A.-L.C:s namn står antecknade på platsen för mottagare av försändelsen. På samma delgivningskvitto har stämningssmannen A.K. den 7 mars 2013 intygat att försändelsen har överlämnats till "delgivningsmottagaren personligen".

13. K.B. har även i denna del, som det får förstås, anfört att försändelsen endast har mottagits av H.B. som undanhållit post från honom och A.-L.C. Han har som skriftlig bevisning åberopat samma bevisning som rörande utslaget den 31 augusti 2012 (se p. 10).

14. K.B:s uppgifter om att H.B. har dolt inkommande post för honom och A.-L.C. skulle visserligen kunna utgöra en förklaring till att A.-L.C. inte fått del av handlingarna. Någon bevisning som ger stöd för påståendet att A.-L.C., trots stämningssmannens intygande, likväl inte har tagit emot den nu aktuella försändelsen har dock inte lagts fram. K.B. har därmed inte visat att det förekommit någon omständighet som utgör domvilla. Hans överklagande ska därför i denna del lämnas utan bifall.

Slutsats

15. Det anförda leder till slutsatsen att Kronofogdemyndighetens utslag den 31 augusti 2012 nr 14-76307-12 i mål nr 14-181964-11 ska undanröjas och att det målet ska visas åter till Kronofogdemyndigheten för fortsatt behandling. I övrigt ska K.B:s överklagande lämnas utan bifall.

HD:s avgörande

Med ändring av hovrättens beslut undanröjer HD Kronofogdemyndighetens utslag den 31 augusti 2012 nr 14-76307-12 i mål nr 14-181964-11 och visar målet åter till Kronofogdemyndigheten för fortsatt behandling. I övrigt lämnar HD K.B:s överklagande utan bifall.

HD (samma ledamöter som under I) meddelade den 30 mars 2016 följande beslut.

Skäl

1. Genom två utslag i mål om betalningsföreläggande ålades K.B. betalningsskyldighet.
2. K.B. var omyndig när ansökningarna om betalningsföreläggande delgavs. Det var alltså hans vårdnadshavare som var delgivningsmottagare (jfr 11 § andra stycket delgivningslagen, 2010:1932, och 10 kap. 2 § FB). Både hans far, H.B. och hans mor, A.-L.C., skulle därför delges.
3. I målen användes stämningmannadelgivning. Vid sådan delgivning ska handlingen lämnas till delgivningsmottagaren om han eller hon påträffas (32 § första stycket delgivningslagen). Stämningmannen ska dokumentera åtgärden (31 §). Delgivning ska anses ha skett när handlingen har lämnats (39 § första stycket).
4. K.B. har gjort gällande att A.-L.C. inte har blivit delgiven de två ansökningarna om betalningsföreläggande.
5. Till stöd för yrkandet har K.B. anført i huvudsak följande. Det är H.B. som utan A.-L.C:s vetskap har undertecknat delgivningskvittot i ett av målen med hennes namn. Under lång tid dolde H.B. inkommen post och berättade inte något om föreläggandena. Senare hittade A.-L.C. mängder av post i påsar i ett uthus, bl.a. brev från Kronofogdemyndigheten.
6. Som bevis har K.B. gett in anteckningar från polisförhör med A.-L.C., H.B. och stämningmannen. A.-L.C. förklarade i förhöret att det inte är hon som har kvitterat det aktuella delgivningskvittot. H.B. erkände att det var han som skrev under detta kvitto med A.-L.C:s namn, liksom att han i mer än ett och ett halvt år tog hennes post och gömde undan den. Enligt vad stämningmannen berättade i förhöret kan det vara så att H.B. missuppfattade henne vid något tillfälle och själv skrev A.-L.C:s namn på ett delgivningskvitto.
7. Ett delgivningskvitto som är undertecknat med den söktes namn kan i regel godtas som tillräckligt bevis för att den sökta är delgiven den handling som har kvitterats. Det ankommer normalt på den som gör gällande att han eller hon likväl inte har tagit emot handlingen, och att någon annan olovligen har tecknat namnet, att lämna en plausibel förklaring till detta och dessutom lägga fram åtminstone någon bevisning som stöder förklaringen. (Se NJA 2008 s. 890.)
8. Mot bakgrund av vad som har framkommit kan delgivningskvittot med A.-L.C:s namn inte anses som tillräckligt bevis för att hon tagit emot delgivningen av den ansökningen om betalningsföreläggande.

9. När det gäller det andra målet finns ett delgivningskvitto där H.B:s och A.-L.C:s namn har skrivits på platsen för mottagare av handlingen; det torde dock inte röra sig om deras underskrifter. På delgivningskvittot har stämningssmannen emellertid intygat att handlingen överlämnats till "delgivningsmottagaren personligen".

10. Ett intyg av en stämningssman är ett starkt bevis för att delgivning har skett. Samtidigt utgår lagstiftningen från att en fri prövning ska göras utifrån vedertagna principer för bevisvärdering även i ett sådant fall. Intyget kan uppenbarligen inte anses utgöra ett tillräckligt bevis t.ex. när det framgår att stämningssmannen har tagit fel på person eller av misstag intygat att delgivning har kommit till stånd. I lagmotiven sägs också att Kronofogdemyndigheten kan förväntas godta ett intyg av en stämningssman såvida det inte föreligger några särskilda omständigheter som talar i annan riktning. (Jfr prop. 2009/10:237 s. 162 f.)

11. Vid en bedömning av samtliga omständigheter framstår det som tveksamt om A.-L.C. har tagit emot ansökningen om betalningsföreläggande i detta mål. Med hänsyn härtill - och då några bestämda slutsatser inte kan dras av delgivningskvittot - ska även utslaget i detta mål undanröjas på grund av domvilla.

HD:s avgörande

Med ändring av hovrättens beslut undanröjer HD Kronofogdemyndighetens utslag den 31 augusti 2012 nr 14-76307-12 i mål nr 14-181964-11 och den 20 mars 2013 nr 14-26086-13 i mål nr 14-185326-12 och visar målen åter till Kronofogdemyndigheten för fortsatt behandling.

III

Svea hovrätt

Genom en tredskodom förpliktade Uppsala tingsrätt J.Å. att betala ett visst belopp jämte ränta och kostnader till Aktiebolaget Väsbyhem. Domen vann laga kraft.

J.Å. klagade i Svea hovrätt över domvilla och anförde i huvudsak följande.

Han fick kännedom om tredskodomen och att AB Väsbyhem hade ansökt om verkställighet av denna i mars 2015. Han har inte fått del av stämningsansökan i målet. Tingsrätten har inte registrerat något kvitto på att han delgivits. Han är bosatt i Spanien sedan år 2005. Vid den tidpunkt då delgivningen ska ha skett hade han sagt upp hyresavtalet för lägenheten med den adress som AB Väsbyhem angett i sin stämningsansökan. Han hade också avslutat den postbox vars adress angetts i tredskodomen. Den fordran som tredskodomen avser har betalats av J.E.K., med vilken han enligt AB Väsbyhems stämningsansökan var solidariskt betalningsansvarig.

AB Väsbyhem anförde bl.a. att bolaget hade återkallat ansökan om verkställighet mot J.Å. och avskrivit skulden internt.

Hovrätten (hovrättsrådet Kazimir Åberg, adjungerade ledamoten Jenny Sigurdsson och tf. hovrättsassessorn Emma Hallman, referent) anförde följande i beslut den 6 oktober 2015.

Skälen för beslutet

Av handlingarna i målet framgår att tingsrätten registrerat att delgivning av J.Å. har bekräftats genom ett delgivningskvitto som kommit in till tingsrätten.

Ett delgivningskvitto som är undertecknat med den söktes namn kan i regel godtas som ett tillräckligt bevis för att den sökte själv är delgiven de handlingar som kvitterats. Om den sökte som grund för en klagan över domvilla gör gällande att han likväl inte har tagit emot handlingarna och att någon annan olovligen har tecknat hans namn på kvittot, får det normalt ankomma på honom att lämna en plausibel förklaring till detta och dessutom lägga fram åtminstone någon bevisning som stöder hans förklaring (se NJA 2008 s. 890).

Eftersom delgivningskvittot i det aktuella fallet har gallrats ur tingsrättens akt är det inte möjligt att kontrollera vem som undertecknat detta. Även under sådana förhållanden får det enligt hovrättens mening ankomma på J.Å., som gör gällande att han inte har tagit emot stämningen eller undertecknat delgivningskvittot, att lämna en rimlig förklaring till detta och att lägga fram utredning till stöd för sin förklaring.

J.Å. har åberopat utredning till stöd för att han vid tidpunkten för delgivningen var folkbokförd i Spanien och hade sagt upp hyresavtalet för lägenheten med den adress till vilken delgivningshandlingarna har skickats. Att J.Å. inte bott på adressen skulle kunna förklara att han inte fått del av handlingarna. J.Å. har dock inte lämnat någon förklaring till vem som kan ha undertecknat det delgivningskvitto som adresserats till honom och skickat in detta till tingsrätten. Med beaktande av detta finner hovrätten att J.Å. inte har visat att det förekommit någon omständighet som utgör domvilla. Hans klagan över domvilla ska därför avslås.

Beslut

Hovrätten avslår J.Å:s klagan över domvilla.

Högsta domstolen

J.Å. överklagade och yrkade att hans klagan över domvilla skulle bifallas.

Aktiebolaget Väsbyhem yttrade sig.

Målet avgjordes efter föredragning.

HD (samma ledamöter som under I) meddelade den 30 mars 2016 följande beslut.

Skäl

1. Genom tredskodom förpliktades J.Å. att betala visst belopp till Aktiebolaget Väsbyhem avseende hyra. Domen vann laga kraft.
2. För delgivning av ansökningshandlingarna om stämning, med föreläggande att inkomma med svaromål vid äventyr av tredskodom, använde tingsrätten vanlig delgivning med s.k. vitt kort enligt 16 § delgivningslagen (2010:1932). Sådan delgivning sker genom att handlingen skickas eller lämnas till delgivningsmottagaren. Delgivning ska anses ha skett när den som är delgivningsmottagare har tagit emot handlingen (18 §).
3. J.Å. har gjort gällande att han inte har blivit delgiven ansökningshandlingarna om stämning.
4. Till stöd för sitt yrkande har J.Å. anfört i huvudsak följande. Delgivningen ska ha skett i mars 2009 på Västerleden 16 B i Enköping. Sedan november 2005 är han emellertid mantalsskriven i Palma de Mallorca i Spanien. Han hade kvar lägenheten på Västerleden till slutet av år 2006, då han sade upp hyresavtalet. Därefter har han inte varit i närheten av Enköping förrän en dag i oktober 2014.

5. J.Å. har gett in intyg om mantalsskrivning samt bevis om uppsägning av lägenheten på Västerleden.

6. Ett delgivningskvitto som är undertecknat med den söktes namn kan i regel godtas som tillräckligt bevis för att den sökta är delgiven den handling som har kvitterats. Det ankommer normalt på den som gör gällande att han eller hon likväl inte har tagit emot handlingen, och att någon annan olovligen har tecknat namnet, att lämna en plausibel förklaring till detta och dessutom lägga fram åtminstone någon bevisning som stöder förklaringen. (Se NJA 2008 s. 890.)

7. Enligt en anteckning i tingsrättens målhanteringssystem delgavs J.Å. med delgivningskvitto den 2 mars 2009 på adress Västerleden 16 B i Enköping. Kvittot finns emellertid inte längre kvar. Det är att märka att om en part i ett mål har förelagts att svara skriftligen och målet avgörs utan att parten har svarat, så får bevis om att parten har delgivits föreläggandet inte gallras bort (37 § andra stycket förordningen, 1996:271, om mål och ärenden i allmän domstol).

8. I J.Å:s klagan över domvilla ligger ett påstående om att det är någon annan som har skrivit under delgivningskvittot med hans namn. Vid bedömningen av om det har lagts fram tillräckliga bevis som stöder påståendet har det betydelse att delgivningskvittot inte längre finns kvar. Det kan i en situation som den förevarande inte krävas någon närmare förklaring när det gäller vem som kan ha skrivit under kvittot.

9. Vad som har framkommit i målet ger tillräckligt stöd för att J.Å. inte har delgivits ansökningen om stämning. Hans klagan över domvilla ska därför bifallas.

HD:s avgörande

Med ändring av hovrättens beslut undanröjer HD Uppsala tingsrätts tredskodom den 18 mars 2009 i mål T 6479-08 och förordnar att målet ska tas upp på nytt i tingsrätten.

HD:s beslut meddelade: den 30 mars 2016.

Mål nr: Ö 2276-14 (I), Ö 2300-14 (II) och Ö 4922-15 (III).

Rättsfall: NJA 1984 s. 684 och NJA 2008 s. 890.

Sökord: Delgivning; Domvilla
